

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 142/2026-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **URBAN & PARTNERS s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, zastúpenej JUDr. Mgr. Monikou Lichnerovou, PhD., advokátkou, Plzenská 4, Bratislava, proti postupom Mestského súdu Bratislava IV (pôvodne Okresného súdu Bratislava I) v konaní sp. zn. 9C/70/2022, Okresného súdu Námestovo v konaní sp. zn. 13C/36/2023 a Krajského súdu v Žiline v konaní sp. zn. 8Co/122/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 27. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi všeobecných súdov v označených konaniach. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu a Okresnému súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) konať bez zbytočných prietahov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka sa žalobou doručенou pôvodne na Okresný súd Bratislava I 27. novembra 2020 domáhala vydania rozsudku, ktorým by súd uložil povinnosť žalovaným (v 1. až 6. rade) zaplatiť jej 6 142,72 eur s príslušenstvom za ňou poskytnuté právne služby. Vec bola vedená pod sp. zn. 9C/64/2020. Na základe námietky žalovaných o miestnej príslušnosti bola vec 14. septembra 2022 postúpená na Okresný súd Dolný Kubín, ktorý však s postúpením vyslovil nesúhlas. Krajský súd uznesením z 29. septembra 2022 rozhodol, že nesúhlas s postúpením veci je dôvodný. Rovnako

uviedol, že v spore miestne príslušným je všeobecný súd žalovaných, v obvode ktorého majú adresu trvalého pobytu, a teda Okresný súd Námestovo.

3. Po vrátení spisu 18. novembra 2022 na Okresný súd Bratislava I bola vec vedená pod sp. zn. 9C/70/2022. Dňa 6. apríla 2023 bola vec postúpená Okresnému súdu Námestovo. Ten vykonával úkony spojené s doručovaním žaloby a vyjadrení žalovaných k žalobe (niektoré opakovane, pozn.), pričom pri niektorých žalovaných aj v súčinnosti s orgánmi Policajného zboru, resp. verejnou vyhláškou.

4. Okresný súd 16. januára 2024 nariadil pojednávanie na 20. február 2024. Na základe žiadosti sťažovateľky (deň pred pojednávaním) bolo pojednávanie odročené na 13. marec 2024. Rovnako na základe žiadosti sťažovateľky (deň pred pojednávaním) bolo pojednávanie znova odročené na 23. apríl 2024. Na tomto pojednávaní boli vypočuté strany sporu a pre účely vyhlásenia rozsudku bolo pojednávanie odročené na 21. máj 2024.

5. Z dôvodu sťažovateľkou podanej námietky zaujatosti zákonnej sudkyne bol 30. apríla 2024 zrušený termín verejného vyhlásenia rozsudku a spis bol predložený krajskému súdu. Uznesením zo 7. mája 2024 krajský súd rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania sporu. Dňa 13. mája 2024 okresný súd nariadil termín vyhlásenia rozsudku na 23. máj 2024. Vyhláseným rozsudkom okresný súd žalobu sťažovateľky zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka 20. júna 2024 odvolanie.

6. Spis bol 16. septembra 2024 predložený krajskému súdu. Sťažovateľka podala 4. augusta 2025 sťažnosť na prietahy, ktorá bola predsedom krajského súdu vyhodnotená ako nedôvodná. Dňa 17. novembra 2025 podala sťažovateľka opakovanú sťažnosť na prietahy, pričom aj táto bola vyhodnotená ako nedôvodná.

7. Krajský súd na 9. december 2025 nariadil termín verejného vyhlásenia rozsudku. Rozsudkom odvolacieho súdu sp. zn. 8Co/122/2024 bol rozsudok okresného súdu potvrdený a žalovaným priznaný voči sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Dňa 10. februára 2026 bol spis vrátený na okresný súd.

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že súdy svojou nesústredenou, neefektívnou a nehospodárnou činnosťou prispeli k celkovej dĺžke konania. Poukazuje na to, že ani po vyše 5 rokov od podania žaloby nie je namietané konanie právoplatne skončené vo všetkých jeho zložkách a nachádza sa na odvolacom súde. Súdy doteraz nerozhodli o výške trov konania a právna neistota sťažovateľky tak nie je ukončená.

9. Podľa sťažovateľky v jej veci možno uvažovať o potenciálne zvýšenej miere zložitosti, avšak nie takej, ktorá by mohla ospravedlniť celkovú dĺžku namietaného konania a pochybenia, ktoré v konaní nastali v súvislosti s postúpením namietaného konania (čo však bližšie neodôvodnila, pozn.). Sťažovateľka bez riadneho odôvodnenia poukazuje na prípady odročenia pojednávania či zrušenia termínu verejného vyhlásenia rozsudku. Namieta aj dĺžku odvolacieho konania, ktorá presiahla 1 rok a 2 mesiace. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenej 16. decembra 2025 sťažovateľka uviedla, že krajský súd na 9. december 2025 nariadil termín verejného vyhlásenia

rozsudku. Avšak ku dňu podania doplnenia ústavnej sťažnosti jej nebolo doručené písomné vyhotovenie rozsudku. Predmet sporu má pre sťažovateľku ekonomický, ako aj satisfakčný význam. Sťažovateľka požaduje aj finančné zadostučinenie, ktorého výšku odvádza od rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Apicella proti Taliansku, rozsudok o sťažnosti č. 64890/01.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či obsahuje všetky náležitosti ústavnej sťažnosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

13. K tomu treba uviesť, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 550/2020, II. ÚS 246/2022). Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakované a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). Oneskorenie v niektorej fáze konania môže byť tolerované, ak celková dĺžka konania nemôže byť považovaná za neúmernú (rozsudok ESLP vo veci Pretto a iní proti Taliansku z 8. 12. 1983, sťažnosť č. 7984/77, bod 37; Marcela Chlebovičová proti Slovenskej republike, rozhodnutie ESLP z 8. 11. 2005, č. 64032/00). Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

14. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie tvorí bežnú a štandardnú agendu rozhodovania všeobecných súdov, teda nie je po právnej stránke zložitá. Prejednávaná vec sa však vyznačuje určitým stupňom faktickej zložitosti, čo pripustila

aj sťažovateľka, z dôvodu potreby preukázania sťažovateľkou požadovaných nárokov. Určitý stupeň faktickej zložitosti súvisel s väčším počtom účastníkov konania na strane žalovaných a problémov pri doručovaní písomností niektorým z nich. Napadnuté konanie je pre sťažovateľku významné, avšak v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu nevyžaduje prednostné vybavenie.

15. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúvanom konaní, ústavný súd zistil, že sťažovateľka prispela svojím správaním k celkovej dĺžke napadnutého konania. V prvom rade podala žalobu na miestne nepríslušnom súde. Zo súdneho spisu je zrejmé, že v dvoch prípadoch okresný súd odročil pojednávanie na základe žiadosti sťažovateľky, ktorá v oboch prípadoch bola podaná deň pred pojednávaním. Sťažovateľka však informácie o kolízii s inými pojednávaniami mala k dispozícii už skôr. V druhom prípade ako dôvod odročenia pojednávania uviedla aj krátkosť času na prípravu na pojednávanie, keďže predvolanie bolo jej právnej zástupkyňi doručené až 8. marca 2024, teda iba 5 dní pred termínom pojednávania. Zo súdneho spisu je však zrejmé, že predvolanie do elektronickej schránky jej právnej zástupkyňi bolo odoslané už 21. februára 2024, pričom okresný súd následne aj telefonicky preveril skutočnosť, či strany sporu sú oboznámené s termínom pojednávania. Námietka sťažovateľky v ústavnej sťažnosti o odročení pojednávania zo strany okresného súdu sa tak javí ako účelová v snahe zastierať skutočnosť, že sťažovateľka svojimi žiadosťami v podstate predlžovala napadnuté konanie. Okresný súd totiž už v predvolaní 16. januára 2024 informoval, že na pojednávaní vykoná výsluch sťažovateľky a všetkých žalovaných.

16. V súvislosti s hodnotením samotného postupu konajúcich súdov ako tretieho kritéria rozhodujúceho pre vyslovenie záveru o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) ústavný súd zdôrazňuje, že podľa § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. V posudzovanej veci sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti napadla postup mestského súdu (pôvodne Okresného súdu Bratislava I) iba v konaní sp. zn. 9C/70/2022 (nie aj predchádzajúci postup vedený pod sp. zn. 9C/64/2020), preto ústavný súd mohol potenciálne porušenie jej základného práva na prerokovanie bez zbytočných prietahov posudzovať iba vo vzťahu k tomuto súdu.

17. Rovnako ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľky úplne absentuje argumentácia, na základe ktorej možno konštatovať existenciu relevantnej súvislosti medzi postupom mestského súdu (pôvodne Okresného súdu Bratislava I) v konaní sp. zn. 9C/70/2022 a porušením v ústavnej sťažnosti označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a jemu zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia sa sťažovateľka v petite svojej ústavnej sťažnosti taktiež domáha. Sťažovateľka neuviedla, akým spôsobom malo dôjsť k porušeniu jej označených práv zo strany mestského súdu. Nie je možné aprobovať sťažovateľkou ponúkaný postup, keď konkrétne skutkové okolnosti postupu mestského súdu, ktoré mali viesť k jeho prietahovému postupu v napadnutom konaní, sťažovateľka nahrádza len poukazom na samotnú dĺžku napadnutého konania alebo len všeobecnými právnymi východiskami vyplývajúcimi z rozhodovacej činnosti ústavného súdu alebo ESĽP, ktoré sú verejne dostupné, a to bez preukázania ich konkrétnej príčinnej súvislosti s postupom mestského súdu v napadnutom konaní.

18. Pretože táto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky, v ktorej namieta porušenie označených práv postupom mestského súdu, neobsahuje podstatnú náležitosť požadovanú § 123 ods. 1 písm. d)

zákona o ústavnom súde – konkrétne skutkové a právne dôvody, ústavný súd ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

19. V čase podania ústavnej sťažnosti namietané konanie trvalo celkom päť rokov. Vec bola okresnému súdu postúpená 6. apríla 2023. Vo veci sťažovateľky konal priebežne, vykonal jedno pojednávanie, na ktorom bolo dokazovanie vyhlásené za skončené. O žalobe rozhodol po roku a mesiaci. Dvakrát odročil pojednávanie na základe žiadosti sťažovateľky. Z dôvodu podanej námietky zaujatosti bol odročený aj termín vyhlásenia rozsudku. Po podaní odvolania mestský súd v primeranej lehote (do troch mesiacov) spis predložil krajskému súdu.

20. Sťažovateľkou vyčítaná dĺžka konania pred krajským súdom, ktorý o odvolaní rozhodol potvrdzujúcim rozsudkom do roka a troch mesiacov, sa nejaví ústavnému súdu ako neprimeraná. Navyše, krátko po podaní ústavnej sťažnosti (po siedmich dňoch) krajský súd nariadil termín verejného vyhlásenia rozsudku.

21. V postupoch okresného súdu a krajského súdu neboli zistené také zásadné nedostatky, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prierahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. V preskúmvanej veci aj vzhľadom na petit ústavnej sťažnosti, teda celková dĺžka napadnutého konania dosiaľ (do času podania ústavnej sťažnosti) zodpovedá jeho podstate a okolnostiam veci a nie je ešte ústavne neudržateľná, teda v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavná sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu